

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
Klaipėda University
Lithuanian Olympic Academy
Gdansk University of Physical Education and Sport
German Sport University Cologne
Національний університет фізичного виховання і спорту України
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського

РОЗВИТОК ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ: НОВІТНІ ВИКЛИКИ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Матеріали
Міжнародна онлайн-конференція студентів, аспірантів і молодих
вчених

м. Миколаїв
28-29 жовтня 2022 року

Розвиток фізичної культури та спорту: новітні виклики, проблеми та перспективи: матеріали Міжнародної онлайн-конференції студентів, аспірантів і молодих вчених, 28 жовтня 2022 року. Миколаїв: НУК імені адмірала Макарова, 2022. 238 с.

У збірнику представлено тези за напрямками роботи конференції: олімпійський рух: спадщина, інновації та перспективи; олімпійський і професійний спорт: актуальні проблеми, перспективи розвитку та взаємодії; фізична активність та фізичне виховання населення різних вікових груп; організаційно-правові, соціально-економічні та культурологічні аспекти розвитку сучасного спорту.

Редакційна колегія:

Адаменко О. О., канд. пед. наук, доцент кафедри ТООПС
Бірюк С. В., канд. наук з фіз. вих. та спорту, доцент кафедри ТООПС
Деркач В. М., канд. наук з фіз. вих. та спорту, доцент кафедри ФВС
Марцінковський І. Б., канд. мед. наук, доцент кафедри ТООПС
Сокол О. В., доцент кафедри ФВС
Савіна О. Ю., канд. техн. наук, доцент кафедри ФВС
Челушкіна М. В., провідний фахівець кафедри ТООПС

Головний редактор:

Кувалдіна О. В., канд. наук з фіз. вих. та спорту, доцент, завідувач кафедри ТООПС

Матеріали надруковані в авторській редакції. За зміст матеріалів і достовірність наведених даних несуть відповідальність автори публікації та їх наукові керівники.

5. Сосіна В.Ю. Психологічна підготовка в спорті: лекції для студентів / Сосіна В.Ю. – Львів, 2013, 54 с.

АНАЛІЗ ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ КВАЛІФІКОВАНИХ СПОРТСМЕНІВ-ФЕХТУВАЛЬНИКІВ

Болдарєв Б. С., Кувалдіна О. В.

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Миколаїв, Україна

Вступ. Для досягнення найвищих результатів у своєму виді спорту тренери та спортсмени повинні проводити велику та комплексну працю впродовж тренувального процесу.

Для спортсменів важливі фізичні якості, але не тільки вони вирішують результат на змаганнях. Психічна підготовка також не менш важлива для спортсмена, особливо це стосується видів-єдиноборств. Вивчення психофізіологічних показників спортсменів допомагає індивідуалізувати підхід тренерів до підготовки, що може позитивно сказатись на результаті спортсмена, тому дослідження тематики проводяться та є актуальним (С. Смирновський, Ю. Бріскін, С. Смеречинська, М. Педосенко, О. Ковач).

Мета. Проаналізувати психофізіологічних показників у кваліфікованих спортсменів з фехтування.

Методи дослідження. Аналіз літератури, психофізіологічні тести та методи математичної статистики.

Результати дослідження та їх обговорення. У дослідженні взяло участь 12 кваліфікованих фехтувальників на рапірах, серед яких 1 майстер спорту міжнародного класу, 5 майстрів спорту України та 6 кандидатів у майстри спорту України. Усі досліджувані вихованці МСДЮСШОР з фехтування.

Для визначення зорово-моторних реакцій та типу нервової системи було обрано теппінг тест.

Рис. 1. Гістограма показників теппінг тесту у спортсменів (%)

За результатами дослідження простої швидко-зорової реакції та типу нервової системи, серед спортсменів – 57% – слабкий тип нервової системи, 25% – слабо-середній тип, 18% – середній тип. Сильний тип відсутній.

Асоціативний експеримент на виявлення професійних орієнтирів за методикою Віктора Петровича Глухова. Під час виявлення типів асоціативних реакцій спортсменам було запропоновано ряд слів для складання асоціацій, на основі обраних асоціацій була дана оцінка їх синтагматичним, парадигматичним та логічним показникам асоціацій. Якщо показник більше 3 – людина має схильність до прояву певної якості, але потрібно її розвивати.

Таблиця 1

Виявлення типів асоціативних реакцій

Спортсмен №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Синтагматичні	1	1	1	0	3	2	1	2	0	4	1	1
Парадигматичні	24	18	18	24	20	16	16	19	21	18	19	24
Логічні	3	7	8	4	1	6	7	4	6	5	6	2

Дослідження показало, що 100% спортсменів мають високий показник парадигматичних реакцій, що означає їх схильність до «важких» видів спорту, в тому числі і до Олімпійських видів, 16% – синтагматичні реакції – схильність до «легких» та 83% – логічні реакції – схильність до командних видів.

Тобто у всіх спортсменів ярко виражені парадигматичні асоціації, що показує їх схильність до обраного виду спорту. Так як фехтування також мають і командні змагання, тому на середньому рівні знаходяться і логічні асоціації але потребують розвитку.

При інтерпретації показників дослідження тестування сприйняття часу для виявлення ступеню тривожності використовують наступні орієнтовні оцінки: 55-65 с. – норма; менше 55 с. – тривожність; більше 65 с. – поганий рівень реакції. Дослідження демонструє стан спортсмена та його можливості орієнтування у часі та просторі.

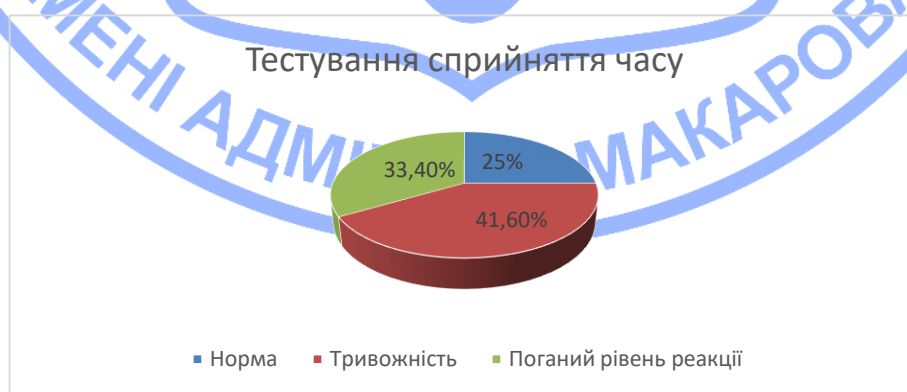

Рис. 2. Діаграма показників за тестом сприйняття часу (%)

Результати тестування показали, що у межах норми знаходиться 25% досліджуваних, в них відзначається гарна адаптацією до різних навантажень та хороша зосередженість, оптимальний стан для змагання. 41,6% мають тривожний стан, що відображає складність саморегуляції у напруженій ситуації та погану витривалість фізичного навантаження. У 33,4% спортсменів занадто розслаблений стан, поганий рівень реакції та затормодженість.

Висновок. Вивчення психофізіологічних показників спортсменів виступає одним з актуальних напрямів дослідження. Було визначено психофізіологічні характеристики кваліфікованих фехтувальників на рапірах за показниками концентрації уваги, зорово-моторної реакції, схильності до видів спорту. На підставі цих результатів можливо індивідуалізувати підготовку спортсменів, що сприяє покращенню результату.

Література

1. Бусол В. Характерні риси сучасного фехтування як олімпійського виду спорту / Бусол В., Азарченков П. // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фізичної культури та спорту. – Львів, 2006. – Вип.10. – С. 473–478.
2. Діагностика психофізіологічних станів спортсменів: Метод, посібник / Коробейніков Г.В., Дудник О.К., Коняєва Л.Д. та ін. К., 2008. 64 с.
3. Олійник Н.А., Войтенко С.М. Психологічні особливості спортивної діяльності: Монографія. – Вінниця: ВНАУ, 2020. – 240 с.
4. Ухтомский А.А. Доминанта как фактор поведения // Журнал практикующего психолога. 2005. Т. 11. С. 9–38.
5. Смирновський С., Пецух О., Ковач О., Куніковський С., Гандзіарський К. Психофізіологічні характеристики фехтувальників на шпагах на етапі попередньої базової підготовки / С. Смирновський, О. Пецух, О. Ковач, С. Куніковський, К. Гандзіарський // Молода спортивна наука України – 2020. Т.1. С. 30–31.
6. Смерчинська С., Педосенко М., Смирновський С. Психофізіологічні характеристики фехтувальників на шпагах на етапі попередньої базової підготовки / С. Смирновський, С. Смерчинська, М. Педосенко // Спортивна наука України – 2018. № 3(85). С. 41–45.

МЕТОДИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПІДБОРУ ЕКІПАЖІВ У АКАДЕМІЧНОМУ ВЕСЛУВАННІ

Габаль В. О., Кувалдіна О. В.

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Миколаїв, Україна

Відомо, що «командність» у веслуванні особлива, її не можна порівняти з командами в ігрових видах спорту. Веслярі включені в єдину систему рухів, важко оцінити ефективність діяльності одного весляра ізольовано від команди (деяка